

Lisätiedot:

suunnittelija Henna Turunen, puh. 050 382 6265

vs. opetuspäällikkö Elina Taipalus, puh. 040 653 0394

suomenkielisen perusopetuksen rehtori Leena-Maija Niemi, puh. 040 631 8469
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Luku-, kirjoitus- ja laskutaitojen vahvistamiseen tarkoitetuista lisätunneista annetun asetuksen (286/2024) mukaan vuosiluokilla 1–2 sekä äidinkielen ja kirjallisuuden että matematiikan opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla ja vuosiluokilla 3–6 äidinkielen opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla. Yhteensä opetuksen määrä vuosiluokilla 1–6 lisääntyy siten kolme vuosiviikkotuntia. Tuntilisäykset jätetään toteutettavaksi paikallisin päätöksin. Uusi tuntijako tulee voimaan 1.8.2025. Kauniaisissa kaupungin hallintosäännön mukaisesti opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta hyväksyy perusopetuksen tuntijaon.

Uudistuksen tavoitteena on nostaa suomalaisten oppimistuloksia ja koulutustasoa sekä vahvistaa perustaitojen osaamista, jotta jokainen saavuttaisi peruskoulusta riittävät perustiedot. Tuntijakouudistuksessa ei lisätä opetussuunnitelman sisältöjä, vaan annetaan aikaa asioiden oppimiseen. Tuntilisäysten taustalla on kansallisissa ja kansainvälisissä oppimistulostutkimuksissa havaittu perusopetuksen oppilaiden osaamistason lasku. Heikon osaamisen oppilaiden määrä on kasvanut selvästi lukutaidossa, matematiikassa ja luonnontieteissä.

Valtioneuvoston tuntijakoasetuksella säädetään kunkin oppiaineen tai aineryhmän jokaisella vuosiluokilla yhteensä järjestettävän opetuksen vähimmäismäärästä, vuosiviikkotunteina. Uudistuksen myötä 1.8.2025 alkaen perusopetuksen aikana annettavan opetuksen vähimmäistuntimäärä on yhteensä vähintään 228 vuosiviikkotuntia. Yksi vuosiviikkotunti on 38 tuntia. Tämä määrä on kaikille yhteinen opetuksen vähimmäistuntimäärä, mikä opetuksen järjestäjän tulee vähintään järjestää. Kunta tai muu opetuksen järjestäjä voi päättää järjestää perusopetusta säädettyä vähimmäismäärää enemmän, jolloin eri aineiden tuntimäärä voi vaihdella johtuen opetuksen järjestäjien päätöksestä. Uuden tuntijaon mukaisesti oppivelvolliset opiskelevat perusopetuksen aikana äidinkieltä ja kirjallisuutta yhteensä vähintään 44 vuosiviikkotuntia, joista 15 on kohdennettu vuosiluokille 1–2, 19 vuosiluokille 3–6 ja 10 on kohdennettu vuosiluokille 7–9. Matematiikkaa oppivelvolliset opiskelevat uuden tuntijaon mukaisesti vähintään 33 vuosiviikkotuntia, joista 7 on kohdennettu vuosiluokille 1-2, 15 vuosiluokille 3-6 ja 11 on kohdennettu vuosiluokille 7-9.

Pysyvät lisäkustannukset korvataan osana kuntien peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaista kuntien peruspalveluiden valtionosuutta.

Kauniaisten peruskoulun tuntijakoehdotus 1.8.2025 alkaen

Kauniaisten suomenkielisessä perusopetuksessa esitetään seuraavia muutoksia:

- Äidinkieli ja kirjallisuus:
 - Vuosiluokka 2: Lisätään yksi vuosiviikkotunti (kokonaisuudessaan 8 tuntia).
 - Vuosiluokka 5: Lisätään yksi vuosiviikkotunti (kokonaisuudessaan 5 tuntia).
- Matematiikka:
 - Vuosiluokka 1: Lisätään yksi vuosiviikkotunti (kokonaisuudessaan 4 tuntia).

Näillä muutoksilla Kauniaisten perusopetuksen kokonaistuntimäärä olisi vähintään 236 vuosiviikkotuntia, valtioneuvoston asettaman vähimmäismäärän ollessa 228.

Pakollisten tuntilisäysten lisäksi on tarkasteltu mahdollisuutta lisätä suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokalle 6 yksi vuosiviikkotunti lisää äidinkieltä ja kirjallisuutta, jotta tuntimäärä olisi lähempänä ruotsinkielisen perusopetuksen tarjoamaa tuntimäärää (ks. **oheismateriaali** tuntijakovertailusta). Tämä tarkoittaa noin 12 000 euron lisäkustannusta per vuosi. Ehdotus kuudesluokkalaisten viikkotuntimäärän kasvattamisesta on herättänyt koulun henkilökunnassa huolta oppilaiden ja opettajien jaksamisesta. Tuntijakouudistuksen myötä Kauniaisten peruskoulun oppilaille tarjotaan kahdeksan tuntia enemmän kuin valtioneuvoston määräämä vähimmäistuntimäärä on vuosiluokille 1–9. Valtioneuvoston tuntijaon ylittäviä tunteja tarjotaan taide- ja taitoaineissa, kielissä ja oppilaan hyvinvointiaineessa. Jotta kokonaistuntimäärä ei kasvaisi tuntijakouudistuksen myötä liian suureksi, on tarkasteltava, tuleeko jostakin nykyisestä lisätunnista karsia. Tuntimuutoksilla on kuitenkin vaikutusta myös hyvinvointiopetuksen antamiseen, sillä sen opetus on kytketty lukujärjestyksessä tiettyjen oppiaineiden tunteihin. Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta on päättänyt hyvinvointiopetuksen opetussuunnitelmasta vuosiluokille 1–6 7.6.2023 (§ 34). Suomenkielisessä perusopetuksessa hyvinvointiopetusta järjestetään seuraavien oppiaineiden tunneilla:

- vl 1 suomen kieli ja kirjallisuus / S2
- vl 2 suomen kieli ja kirjallisuus / S2
- vl 3 liikunta (perustelu: tällä vuosiluokalla liikuntaa 3 vuosiviikkotuntia)
- vl 4 ympäristöoppi (perustelu: tällä vuosiluokalla ympäristöoppia 3 vuosiviikkotuntia)
- vl 5 ympäristöoppi (perustelu: tällä vuosiluokalla ympäristöoppia 3 vuosiviikkotuntia)
- vl 6 liikunta (perustelu: tällä vuosiluokalla liikuntaa 3 vuosiviikkotuntia)

Vuosiluokilla 7–9 hyvinvointiopetusta annetaan omana paikallisena oppiaineenaan ”Oppilaan hyvinvointi” 0,33 vuosiviikkotuntia per vuosiluokka.

Esimerkiksi jos liikunnan yhdestä lisätunnista luovuttaisiin vuosiluokalla 6, niin hyvinvointiopetukselle sillä vuosiluokalla pitäisi löytää toinen kohta. Ehdotukset tilanteen ratkaisemiseksi ovat seuraavat:

Vaihtoehto 1. Tehdään vain valtioneuvoston tuomat pakolliset tunti lisäykset 1., 2. ja 5. luokille. Seurataan näiden muutosten vaikutuksia ja tehdään päätös Kauniaisten omien tuntien lisäyksestä seuranta-ajan jälkeen.

Vaihtoehto 2. Lisätään 1 vuosiviikkotuntia 6. luokan äidinkielen ja matematiikkaan ja vähennetään hyvinvointitunniksi korvamerkitty liikunnan kolmas tunti pois, jottei oppilaan viikkotuntimäärä kasva liikaa. Tässä tapauksessa oppilaalla olisi 27 vuosiviikkotuntia (+2 vuosiviikkotuntia valinnaissaksaa). Tällöin hyvinvointitunti pidettäisiin äidinkielen oppitunnilla, mutta äidinkielen opetussuunnitelman sisältöihin ei jäisi enempää aikaa kuin nytkään.

Vaihtoehto 3. Lisätään 1 vuosiviikkotuntia 6. luokan äidinkielen ja matematiikkaan jo olemassa olevien tuntien päälle. Tällöin oppilaalla olisi 28 vuosiviikkotuntia (+2 vuosiviikkotuntia valinnaissaksaa).

Kauniaisten peruskoulun pedagoginen tiimi kannattaa näistä ensimmäistä vaihtoehtoa, koska opettajakunnalla on melko suuri ja yhtenäinen huoli oppilaiden jaksamisesta ja hyvinvoinnista koulussa. Nykyinenkin tuntimäärä on osalle oppilaista kuormittava. Myös koulupudokkaiden määrän pelätään kasvavan.

Esitettyjä tuntijakoon tehtäviä muutoksia on käsitelty yhteistyössä suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen rehtoreiden kanssa. Tavoitteena on ollut luoda pedagogisesti järkevä kokonaisuus, joka samalla täyttää valtioneuvoston määräämät tuntivaatimukset kummassakin kieliryhmässä. Esitys tuntijaon muutoksista on kokonaisuutena tarkasteltuna yhtäläinen molemmille kieliryhmille huomioiden kuitenkin koulujen omat toiveet tuntien jaosta ja painotuksista. **Oheismateriaalina** on tuntijakovertailu, jossa on kuvattu muutosehdotukset sekä suomen- että ruotsinkielisen perusopetuksen tuntijakoihin (taulukko on merkitty sinisellä ehdotetut tunti lisäykset ja keltaisella on matematiikan ja äidinkielen tuntimäärät, jotka poikkeavat peruskoulujen välillä).

Siirtymä uuteen tuntijakoon

Täysimääräisesti lisätunneista hyötyvät ne oppilaat, jotka aloittavat perusopetuksen ensimmäisellä vuosiluokalla tuntijakoasetukseen sisältyvien muutosten voimaantullessa 1.8.2025. Tuntijakoasetuksen muutokseen sisältyy siirtymäsäännös:

Opetuksen vähimmäistuntimäärä saa olla äidinkieli- ja kirjallisuus oppiaineessa enintään kaksi vuosiviikkotuntia ja matematiikassa enintään yhden vuosiviikkotunnin vähäisempi niillä ikäluokilla, jotka ovat aloittaneet perusopetuksen ensimmäisellä vuosiluokalla 1 päivänä elokuuta 2022 tai sitä aikaisemmin. Opetuksen vähimmäistuntimäärä saa olla äidinkieli- ja kirjallisuus oppiaineessa ja matematiikassa enintään yhden vuosiviikkotunnin vähäisempi niillä ikäluokilla, jotka ovat aloittaneet perusopetuksen ensimmäisellä vuosiluokalla 1 päivänä elokuuta 2023 tai 1 päivänä elokuuta 2024.

Liitteenä on ehdotus perusopetuksen tuntijaosta. Muutosten toimeenpano edellyttää paikallisten opetussuunnitelmien tarkentamista. Kielikylpyopetuksen päivitetty tuntijako esitellään hyväksyttäväksi tammikuun valiokunnassa yhdessä kielikyllyn kehittämissuunnitelman kanssa.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta hyväksyy 1.8.2025 voimaan astuvan perusopetuksen uuden tuntijaon seuraavin muutoksin:

- o vuosiluokalle 1. lisätään yksi tunti matematiikkaa,
- o vuosiluokalle 2. lisätään yksi tunti äidinkieltä ja kirjallisuutta,
- o vuosiluokalle 5. lisätään yksi tunti äidinkieltä ja kirjallisuutta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Kauniaisten peruskoulun tuntijakoehdotus (päivitetty 11/2024)

Oheismateriaali:

Oppivelvollisille annettavan perusopetuksen valtakunnallinen tuntijako
Perusopetuksen tuntijakoverailu (päivitetty 11/2024)